

بەناوی خۆی بەخشنده و میهره بانه وه
بەناوی کەله وه
ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان

ژمارە ی بریار: ٤٥
میژووی بریار ١٩٩٢/١٢/٢٨

بریار

بەپێی حوکمی برکە ی (١) له مادە ی /٦٥ ی یاسای ژمارە
(١) ی سالی ١٩٩٢/ و لەسەر پێشنیازی وەزیری شارەوانی
و گەشت و گوزارو بریار لەسەردانی ئەنجومەنی وەزیران،
ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عیراق له دانیشتنی
روژی ١٢/١٢/١٩٩٢ دابریاری دەرکردنی ئەم یاسایە دا .

یاسای ژمارە (١٥) - سالی ١٩٩٢

یاسای وەزارەتی شارەوانی و گەشت و گوزاری هەرێم
کوردستانی عیراق
مادە ی یەکەم : مەبەست لەم وشانە ی خوارە وه بو خواستە
کانی ئەم یاسایە ماناکانی تەنیشتیانە .

- ١- هەرێم : هەرێمی کوردستانی عیراق
  - ٢- وەزارەت : وەزارەتی شارەوانی و گەشت و گوزاری هەرێم
  - ٣- وەزیر: وەزیری شارەوانی و گەشت و گوزاری هەرێم .
  - ٤- بریکار: بریکاری وەزارەتی شارەوانی و گەشت و گوزاری
هەرێم .
- ئەنجومەن : ئەنجومەنی راویژکاری وەزارەتی شارەوانی و
گەشت و گوزاری هەرێم .
مادە ی دووهم :

وەزارەت کۆشش دەکا بو پیشکەشکردنی خزمەتگوزاری
باوخبوی و شارەوانی و خزمەتگوزاری ئاوو ئاوو پڕوو فراونکرد-
نی بزوتنە وه ی گەشت و گوزارو پەرەپیدانی له کوردستاندا
له چوار چپۆه ی ئەونەخشانە دا کە بو ئەم مەبەستە دادەنریت
مادە ی سێهەم :

١- وەزیر سەرۆکی بالای وەزارەتە و بەرپر سياره لەرێنوینی
کردنی له کاره کانی دا وه سه ره رشتی و چا و دیز یکردنی
چالاکێ یه کانی دا و له ویشه وه ئەو رێنمایی و بریارو
فرمانانە دەر دەچن کە پەپه و ندی یان بەئەرکەکانی وەزارەت و
و دام و دەزگاکانی و گشت کاروبارە ئیداری و دارایی و رێک
و پێکی و هونەری یه وه له چوار چپۆه ی حوکمی یاسا و پەیره و دا
هەیه له بەرامبەر ئەنجومەنی وەزیراندا بەسێفەتە ی ئە-

ندامیکی هاوبەشیتی بەر پر سياره و بو ی هەیه هەندێ لـ
دەسلانەکانی خۆی بە بریکارو بەرپه و بەره گشتی یه و هەرکە سێ
خۆی پەسندی دەکا بسپیژی .
٢) بریکار بەر پر سياره له جێ به جێ کردنی سياره تـ
وەزارەت و نەخشە بو کیشانی هیندە ی پەپه و ندی ی به و تايه-
تکاری یانە وه هەبێ کە وەریر پێ یانی دەسپیژی .

مادە ی چوارەم : وەزارت لەم دام و دەزگایانە پێکدێ:
(١) مەلپەندی وەزارەت کە پێکدێ له :

- آ) نووسینگە ی وەزیر: مووچە خۆرێک بەپله ی بەرپه و بەر-
- ب) نووسینگە ی بریکار: مووچە خۆرێک له کارمەندان و پـ
- پـپۆران سەرۆکایەتی دەکا .
- ج) فەرمانگە ی یاسای کە پەپه و ندی ی راستە خوله گـ
- وەزیردا دەبێ .

٢) بەرپه و بەرپیتی یه گشتی یه کان: هەر یه کێ له بەرپه و بە-
رپیتی یه گشتی یه کان مووچە خۆرێک بەپله ی بەرپه و بەری گشتی
سەرۆکایەتی دەکا کە دەبێ با وەرنامە یه کی سەرە تایی ی
زانکۆ ی هەبێ و له بواری پـپۆریدا له کارمەندان و لپهاتووی
بێ و چەند بەرپه و بەرپیتی و بەشیکشیان پێوه دەبە سترپتـ
ه وه کە هەر یه کێ له بەرپه و بەرپیتی مووچە خۆرێک به پـ
بەرپه و بەر سەرۆکایەتی دەکا کە دەبێ با وەرنامە یه کی سەر-
تایی ی زانکۆ ی هەبێ و له بواری پـپۆریدا له کارمەندان و
لپهاتووان بێ و هەر بەشیکش مووچە خۆرێک له کارمەندان و
پـپۆران سەرۆکایەتی دەکا .

- آ) بەرپه و بەرپیتی گشتی ی کاروباری بەرپه و بەردن و دارایی
کە ئەم بەرپه و بەرپیتی یانە ی پێوه دەبە سترپتـ
یه کەم: بەرپه و بەرپیتی کاروباری بەرپه و بەردن و کە سان .
دووهم: بەرپه و بەرپیتی کاروباری دارایی و پـدا چوونە وه .
ب) بەرپه و بەرپیتی گشتی ی نەخشە دانان و بەدوادا چوون
کە ئەم بەرپه و بەرپیتی ی و بەشانە ی پێوه دەبە سترپتـ
یه کەم: بەرپه و بەرپیتی نەخشە دانان و لپکولپنە وه .
دووهم: بەرپه و بەرپیتی بەدوا دا چوون و پـکنین .
سێهەم: بەرپه و بەرپیتی سەرژمیری و کۆمبپوتەر .
چوارەم: بەرپه و بەرپیتی هیزی کارکە روپەرە پیدان .
پینچەم: بەشی خزمەتگوزاری ی ئەندازیاری .
ج) بەرپه و بەرپیتی گشتی ی شارەوانی یه کان کە ئەم
بەرپه و بەرپیتی ی و بەشانە ی پێوه دەبە سترپتـ
یه کەم: بەرپه و بەرپیتی مولکا و زه و ی و زار .
دووهم: بەرپه و بەرپیتی کاروباری هونەری کە ئەم بەشانە ی
پێوه دەبە سترپتـ
آ) بەشی لپکولپنە وه و توپزپنە وه .

بهرتیی گشتی نهخسه دانانه وه ناماده کراونو بهدوا داچوون
 له بهر روشنایی شه نهخشانهی لهلایهن دام و دهزگاگانسی
 وهزارهته وه بیشککش کراونو بریار لهسهردانیان .
 ۳) بهدوا داچوونی نهخشهی وهزارهت و چاودبیزی کردنی جی
 به جی کردنی .
 ۴) پیشنیاز کردنی سیاسهتی دارایی و تابووری وهزارهت .
 ۵) لیکولینه وهی شه برۆزه یاسا و بهیره وو رهنمایی یانهی
 پهیهندی یان بهکار و نامانجهگانی وهزارهته وه ههیه و ههس
 تینیی و ناموزگاری بهکیش که پهسندیان دهگا .
 ۶) لیکولینه وهی شه رایورته دهووری به گشتی بهی وهزارهت که
 لهلایهن بهرتیوه بهرتی گشتی نهخسه دانان و بهدوا داچوون
 ناماده دهگری و لیکولینه وهی شه و کوسیا نهی دینه رنگا
 و پیشنیاز کردنی چاره سهری عه مهلی بویان .

سی ئه م / نهنجومهن لهسهر داوای وه زیر کۆده بیهته وه انبار
 ی کۆبونه وهش به ناماده بوونی سهروکی نهنجومهن و دوو
 سی بهشی ژماره ی نه نامان
 ماده ی بینجه م :-
 آ- شه رک و تایبه تگاری بهگانی دام و دهزگاگانسی وهزارهت به
 پهیره و بیک دیاری ده کرین .
 ب - وه زیر بوی ههیه بهرتیوه بهرتی و بهش و لقی لای
 به پی ی بنویست پینگی نی یا بیانخاته پال به کتر .
 ج - وه زیر بوی ههیه به پی ی بنویست لیژنه ی هه میهن
 یا گاتی پینگی نی .
 ماده ی شه شه م :-
 وه زیر بوی ههیه رهنمایی بنویست بو ناسان کردنی جیره
 کردنی شه یاسا به ده ریکا .
 ماده ی هه وه شه م :-
 کار به هیچ ده قنیک ناکری که له که ل حوکمه گانی شه یاسا
 دا ناکۆک بی .
 ماده ی هه شه شه م :-
 ده بی وه زیر په یه وه نداره کان حوکمه گانی شه یاسا به جی
 جی بکن .
 ماده ی نو یه م :-
 شه یاسا به روژی بلا و کردنه وه سه وه له روژنامه ی رهس
 کاری بینه کری .

نهزاد احمد عزیز ناغا
 و . سهروکی نهنجومهنی نهشتمانی
 کوردستانی عهراق

ب) بهشی سکچ کیشان .
 ج) بهشی شه نداد باری هاتوچو .
 د) بهشی کارگه و ماسینه کان .
 سی ئه م بهرتیوه بهرتی نهخسه دانان و بهدوا داچوون .
 چواره م: بهشی کاروباری بهرتیوه بهرتی دارایی .
 بینجه م: سهروکی بهرتی شاره وانی بهگانی مه لیه نده گانی پسا .
 ریزگاگانسی هه رته م بهرتیوه بهرتی بهگانی شاره وانی یان .
 د) بهرتیوه بهرتی گشتی نهخسه دانانی ناوه دانی که
 شه بهرتیوه بهرتی به پیوه ده به سترینه وه
 به که م: بهرتیوه بهرتی لیکولینه وه و توژینه وه و سکچ کیشان
 به راشکاو .
 دوو م: بهرتیوه بهرتی سکچ کیشانی بنچینه یی و جودا
 کردنه وه .
 سی ئه م: بهرتیوه بهرتی به ره بیدانی لای .
 چواره م: بهرتیوه بهرتی بهگانی نهخسه دانانی ناوه دانی له
 پاریزگاگانسی هه رته م .
 ه) بهرتیوه بهرتی گشتی ناوو ناوه رۆ که شه بهرتیوه به
 رتی یانه ی پیوه ده به سترینه وه .
 به که م: بهرتیوه بهرتی شش بیکردن و چاک کردنه وه .
 دوو م: بهرتیوه بهرتی که نهجینه کان .
 سی ئه م: بهرتیوه بهرتی کاروباری بهرتیوه بهرتی دارایی .
 چواره م: بهرتیوه بهرتی بهگانی ناوو ناوه رۆ له پاریزگاگانسی
 هه رته م .
 و) ده شه ی گشتی که شه و کوزار که شه رک و دام و ده زگا
 گانی به پهیره و بکی تایبه تی ریکه خری .
 ز :
 به که م: نهنجومهنی رابوزگاری به ناوی نهنجومهنی رابوز
 کاری وهزارهتی شاره وانی که شه و کوزاره وه بیکدی که شه
 وه زیر سهروکی بهرتی ده کا و شه مهش شه نامی دهس :
 ۱) بریکاری وهزارهت .
 ۲) بهرتیوه بهرتی گشتی نهخسه دانان و بهدوا داچوون جیکری
 سهروکی مقرر شهنجومهن .
 ۳) بهرتیوه بهرتی گشتی ناوو ناوه رۆ .
 ۴) سهروکی ده شه ی گشتی که شه و کوزار .
 ۵) بهرتیوه بهرتی گشتی شاره وانی بهکان .
 ۶) بهرتیوه بهرتی گشتی نهخسه دانانی ناوه دانی .
 ۷) بهرتیوه بهرتی گشتی بهرتیوه بهرتی دارایی .
 ۸) رابوزگاری یاسا .
 ۹) سهروکی شاره وانی مه لیه نده گانی پاریزگاگانسی هه رته م
 دوو م: شه رک گانی نهنجومهن :
 ۱) دارشتی نامانجه گشتی بهگانی نهخشهی وهزارهت .
 ۲) لیکولینه وهی شه نهخشه سه ره تایی یانه ی لهلایهن بهرتیوه